

Květná neděle (25. 3.)

v bazilice sv. Jiří a pražské katedrále

Kurz: Teatralita středověku (Eliška Poláčková)

PROGRAM

Sraz: 9.40 u zastávky tram Pražský hrad

Začátek procesí v bazilice sv. Jiří: 10.00

Konec mše v katedrále sv. Víta: cca 12.00

Poté přesun do hospody/kavárny a analýza viděného, min. hodina a půl, ale můžeme i déle.

Předpokládaný konec akce: 14.00

!!!!!!!!!!!!!! Když budete bloudit, nebudete si vědět rady apod., volejte Elišce Poláčkové: 734 132 739

Text z Českého misálu doplněný zpřesněními z *Caeremoniale episcoporum* (ed. 1984), z dokumentu *Příprava na velikonoční svátky a jejich slavení* (ed. 2001) a z poslední latinské edice *Missale romanum* (ed. 2008).

Legenda:

modrá – texty vysvětlující ideologii

červená – scénické poznámky

černá – repliky

Květnou (pašijovou) neděli církev vstupuje do tajemství svého Pána ukřižovaného, pohřbeného a vzkříšeného. Ježíšův vzjezd do Jeruzaléma je předobrazem jeho královské a velekněžské vznešenosti: Křesťané nesou ratolesti na znamení triumfu, kterého Kristus dosáhl ponížením na kříži. Jak říká apoštol: „Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojit slávy.“ (Řím 8,17). Liturgické slavení a katecheze tohoto dne má proto osvětlit spojitost mezi obojím pohledem na velikonoční tajemství. (*Caeremoniale episcoporum*, č. 263)

Před hlavní mší se koná průvod nebo slavnostní vstup. V ostatních případech jednoduchý vstup. Slavnostní vstup, nikoli však průvod, se může opakovat při mších spojených s velkou účastí lidu.

Dokument *Příprava na velikonoční svátky* (čl. 29) doplňuje: Křesťané napodobují volání a projevy židovských zástupů, které vyšly naproti Pánu a volaly „Hosana“. Průvod má být jenom jeden a má se vždy konat před tou mší, při níž je větší účast lidu, třeba i večer – buď v sobotu, nebo v neděli. Duchovní správce ať nic neopomenou a připraví slavení tohoto průvodu k počtě Krista Krále tak, aby to skutečně přineslo duchovní užitek pro život věřících.

PRŮVOD

Úvod

Ve stanovenou dobu se věřící shromáždí v některém jiném kostele nebo na vhodném místě mimo kostel, k němuž má průvod směřovat. Věřící drží v rukou ratolesti.

Svěcení ratolesti, nesené v průvodu a uchovávané pak doma, připomínají věřícím Kristovo vítězství, oslavované tímto průvodem. (*Příprava na velikonoční svátky*, čl. 29)

Kněz a jáhen obléknou posvátná roucha červené barvy jako ke mši a přicházejí na místo, kde se lid shromáždil. Kněz může mít místo mešního roucha pluviál, který po skončení průvodu odloží.

Při tom se zpívá následující antifona nebo jiný vhodný zpěv:

Antifona – Mt 21,9

Hosana synu Davidovu! Požehnaný ten, který přichází ve jménu Hospodinově! Král izraelský! Hosana na výsostech!

Kněz pozdraví lid obvyklým způsobem. Následuje krátká výzva, v níž jsou věřící vybídnuti k aktivní a uvědomělé spoluúčasti na dnešní slavnosti těmito nebo podobnými slovy:

Po celý půst jsme se s církví připravovali na svátky smrti a vzkříšení našeho Pána. A dnes začínáme Svatý týden. Průvodem s ratolestmi nechceme jenom vzpomínat na Kristův slavný vjezd do Jeruzaléma, ale především chceme vyznat, že Kristus je náš Vykupitel a Pán. Chceme mu jít vstříc celým svým životem a radostně volat: Požehnaný ten, který přichází ve jménu Hospodinově!

Požehnání ratolestí

Po této výzvě říká kněz, se sepjatýma rukama, jednu z následujících modliteb:

Modleme se.
Požehnej + Bože, tyto ratolesti
a požehnej také nás,
ať s radostí jdeme za svým Králem Kristem
a jednou ať s ním vstoupíme do věčného Jeruzaléma.
Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

O: Amen.

Nebo:

Modleme se.
Bože, vyslyš naše prosby
a když dnes s ratolestmi v rukou oslavujeme Krista,
našeho Krále,
rozmnož naši víru a veď nás,
ať ho následujeme celým svým životem.
Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

O: Amen.

Kněz mlčky pokropí ratolesti svěcenou vodou.

Potom přečte jáhen (není-li, tedy sám kněz) obvyklým způsobem jedno ze čtyř evangelií o vjezdu Páně do Jeruzaléma.

Podle *Římského misálu* (ed. 2008) se zde podle vhodnosti může použít kadidlo.

Evangelium v ročním cyklu B – Mk 11,1-10

Požehnaný, kdo přichází ve jménu Páně.

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se blížili k Jeruzalému, k Betfage a Betánii u Olivové hory, poslal (Ježíš) dva ze svých učedníků napřed a řekl jim: „Jděte do té vesnice, která je před vámi, a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na kterém ještě neseděl žádný člověk. Odvažte ho a přiveďte. A kdyby se vás někdo zeptal: „Co to děláte?“, řekněte: „Pán ho potřebuje a hned ho sem zase pošle nazpátek.“, (Učedníci) odešli a našli oslátko uvázané u dveří venku na rozcestí a odvážali ho. Někteří z těch, kteří tam stáli, se jich ptali: „Co to děláte, že to oslátko

odvazujete?“ Odpověděli jim tak, jak to řekl Ježíš, a oni je nechali. Přivedli oslátko k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. Mnoho (lidí) prostíralo na cestu pláště, jiní zase větvičky, které nařezali na polích. Ti, kdo šli před ním i za ním, volali: „Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně! Požehnané království našeho otce Davida, které přichází! Hosana na výsostech!“

Nebo: Jan 12,12-16

Požehnaný, kdo přichází ve jménu Páně.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mnoho lidí, kteří přišli na svátky, slyšelo, že Ježíš jde do Jeruzaléma. Tu vzali palmové ratolesti, vyšli mu naproti a volali: „Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně, král izraelský!“ Ježíš našel mladého oslíka a posadil se na něj, jak je psáno: 'Neboj se, síónská dcero! Hle, tvůj král přichází, sedí na oslátku.' Jeho učedníci to zprvu nechápali, ale teprve až byl Ježíš oslaven, rozpomenuli se, že to bylo o něm psáno a že mu to tak udělali.

Následuje homilie.

Průvod

K zahájení průvodu může celebrant nebo vhodný přísluhující pronést výzvu těmito nebo podobnými slovy:

Připojme se k zástupu, který oslavoval Krista, a vyjděme v pokoji.

Průvod odchází do kostela, kde se bude slavit mše svatá. Vpředu jde přísluhující s kouřící kadidelnicí (pokud se užívá kadidla), za ním jiný nese ozdobený kříž, uprostřed mezi dvěma dalšími s rozsvícenými svícemi. Následuje kněz s ostatními přísluhujícími a za nimi věřící, nesoucí ratolesti. / Podle *Caeremoniale episcoporum* (č. 270) jde za ministranty jáhen s knihou evangelií a ostatní jáhnové s knihou pašijí, za nimi ostatní jáhnové a kněží.

Při průvodu zpívá sbor a lid následující nebo jiné vhodné zpěvy:

První antifona

Z Jeruzaléma vyšly zástupy naproti Pánu; děti mávaly olivovými ratolestmi a všichni volali: Hosana na výsostech.

Může se opakovat mezi verši žalmu 24:

Hospodinu náleží země i to, co je na ní,
svět i ti, kdo ho obývají. Neboť on jej založil nad moři,
upevnil ho nad proudy vod. Kdo smí vystoupit na Hospodinovu horu,
kdo smí stát na jeho svatém místě? Ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce,
jehož duše nebaží po marnosti,
kdo svému bližnímu křivě nepřísahá. Ten přijme požehnání od Hospodina
a odměnu od Boha, svého spasitele. To je pokolení těch, kdo po něm touží,
kdo hledají tvář Jakubova Boha. Zdvihněte, brány, své klenby,
zvyšte se, prastaré vchody,

ať vejde král slávy! Kdo je ten král slávy?
Silný a mocný Hospodin,
Hospodin udatný v boji. Zdvihněte, brány, své klenby,
zvyšte se, prastaré vchody,
ať vejde král slávy! Kdo je ten král slávy?
Hospodin zástupů,
on je král slávy!

Druhá antifona

Lidé prostírali Pánu na cestu své pláště a volali: Hosana synu Davidovu! Požehnaný ten, který přichází ve jménu Hospodinově!

Může se opakovat mezi verši žalmu 47:

Všechny národy, tleskejte rukama,
jásejte Bohu radostným hlasem, protože Hospodin je vznešený, hrozný,
je to veliký král nad celou zemí. Podrobuje nám národy,
klade nám k nohám pohany. Vybírá nám naše dědictví,
slávu Jakuba, kterého miluje. Bůh se vznáší za jáсотu,
Hospodin (vystupuje) za hlaholu trub. Zpívejte Bohu, zpívejte,
zpívejte našemu králi, zpívejte! Protože Bůh je králem celého světa,
zpívejte mu chvalozpěv! Bůh vládne národům,
Bůh zasedá na svém svatém trůnu. Knížata národů se přidružují
k lidu Abrahámovi Boha. Vždyť Bohu patří vládcové země,
je nadmíru vznešený.

Když průvod vstupuje do kostela, zpívá se následující responsorium nebo jiný zpěv, v němž se mluví o vjezdu Páně.

Když Pán vcházel do svatého města, vítaly ho jeruzalémské děti.

* Mávaly ratolestmi a volaly vstříc vítězi nad smrtí: Hosana na výsostech! *

Když lidé slyšeli, že Ježíš přichází do Jeruzaléma, vyšli mu naproti.

Mávali ratolestmi a volali vstříc vítězi nad smrtí: Hosana na výsostech!

Kněz pozdraví oltář, může ho též okouřit. Potom se odebere k sedadlu (odloží pluvíál a přijme mešní roucho) a zakončí průvod mešní modlitbou (všechno, co ji obvykle předchází, vynechává). Dále pak pokračuje obvyklým způsobem.

MŠE

Vstupní modlitba

Všemohoucí, věčný Bože,
tys nám poslal svého Syna:
stal se člověkem,
ponížil se a byl poslušný až k smrti kříže;
dej, ať také my za všech okolností konáme tvou vůli,

abychom tvého Syna následovali
a měli účast na jeho vzkříšení.
Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

1. čtení – Iz 50,4-7

Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou, ale vím, že nebudu zahanben.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat (utěšujícím) slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

Mezizpěv – Žl 22,8-9.17-18a.19-20.23-24

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí,
šklebí rty, pokyvují hlavou:
„Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí,
ať ho zachrání, má-li ho rád!“

Obkličuje mě smečka psů,
tlupa zlosynů mě svírá.
Probodli mi ruce i nohy,
spočítat mohu všechny své kosti.

Dělí se o můj oděv,
losují o můj šat.
Ty však, Hospodine, nestůj daleko,
má sílo, pospěš mi na pomoc!

Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu,
uprostřed shromáždění budu tě chválit.
„Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho,
slavte ho, všichni z Jakubova potomstva.

2. čtení – Flp 2,6-11

Ponížil se, proto ho také Bůh povýšil.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a

dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Zpěv před evangeliem – Flp 2,8-9

Na začátku zpěvu před evangeliem všichni vstanou.

Kristus byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno.

Pašije (v ročním cyklu B – Mk 14,1-15,47)

Pašije se čtou bez světél a bez okuřování. Na začátku se neříká pozdrav *Pán s vámi* a kniha se nežehná. Čte je jáhen nebo, není-li, sám kněz. Mohou je číst i lektoři; Kristova slova přitom předčítá kněz, pokud je to možné.

Čtení pašijí má zvlášť slavnostní ráz. Doporučuje se, aby se zpívaly nebo četly tradičním způsobem, a to třemi osobami, které přejímají úlohu Krista, vypravěče a lidu. Pašije mají přednášet jáhni nebo kněží, a kde nejsou, zastoupí je lektoři; v tomto případě má být úloha Krista přenechána knězi.

Doporučuje se, aby se pro duchovní dobro věřících četly pašije celé a ani předcházející čtení se nemají vynechávat. (*Příprava na velikonoční svátky*, čl. 33)

Jáhni (nikdo jiný) žádají kněze o požehnání jako jindy před evangeliem

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

Bylo dva dni před velikonocemi a svátky nekvašeného chleba. Velekněží a učitelé Zákona hledali příležitost, jak by se Ježíše lstí zmocnili a jak by ho připravili o život; říkali totiž: „Jenom ne o svátcích, aby nedošlo ke vzbouření lidu.“ Když byl Ježíš v Betánii v domě Šimona Malomocného, přišla k němu při jídle žena s alabastrovou nádobkou drahocenného oleje z pravého nardu, rozlomila nádobku a olej mu vylila na hlavu. Někteří to však těžce nesli a mezi sebou si říkali: „Nač došlo k takovému plýtvání tím olejem? Vždyť se ten olej mohl prodat za víc než tři sta denárů a mohli jsme je dát chudým.“ A zlobili se na ni. Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč jste na ni zlí? Vykonala na mně dobrý skutek. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky a můžete jim prokazovat dobrodiní, kdykoli chcete, mne však vždycky nemáte. Udělala, co mohla: už napřed moje tělo pomazala k pohřbu. Amen, pravím vám: Všude na celém světě, kde bude hlášáno evangelium, bude se na její památku vypravovat také o tom, co vykonala.“ Jidáš Iškariotský, jeden z Dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil. Jak to uslyšeli, zaradovali se a slíbili, že mu dají peníze. Hledal tedy vhodnou příležitost, jak by ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci (Ježíše): „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“ Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města, a (tam) vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: 'Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, v kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?' On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátkem a připravenou. Tam nám přichystejte večeři!“ Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka. Večer přišel Ježíš s Dvanácti. Když byli u stolu a jedli, řekl:

„Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten, který se mnou jí.“ Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Když jedli, vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy: „Vezměte. To je mé tělo.“ Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: „To je má krev, (krev) nové smlouvy, která se prolévá za všechny. Amen, pravím vám: Už nikdy nebudu pít z plodu révy až do toho dne, kdy z nového (plodu) budu pít v Božím království.“ Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: 'Budu bít pastýře, a ovce se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu (na to) řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni. Přišli k venkovskému dvorci zvanému Getsemany. Ježíš řekl učedníkům: „Poseďte tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu poodešel, padl na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty (chceš).“ Potom se vrátil a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli. Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? - Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojdme! Hle, je tady můj zrádce.“ Když ještě mluvil, hned se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, (jak je poslali) velekněží, učitelé Zákona a starší. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho se chopte a obezřetně ho odvedte!“ A když (Jidáš) přišel, hned přistoupil (k Ježíšovi) a řekl: „Mistře“ a políbil ho. Oni pak vztáhli ruce na (Ježíše) a zmocnili se ho. Jeden z okolostojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Nuže, ať se splní (výroky) Písma!“ Tu ho všichni opustili a utekli. Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý. Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili všichni velekněží, starší a učitelé Zákona. Petr šel zpovzdálí za ním až dovnitř do veleknězova dvora; sedl si mezi služebníky k ohni a ohříval se. Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné. Tu povstal velekněz, (postavil se) doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito (lidé) proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Ježíš odpověděl: „Tys (to) řekl. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky? (Právě) jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti. Někteří začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“ Také služebníci se do něho pustili a bili ho. Petr byl dole na dvoře a přišla tam také jedna z veleknězových služek. Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“ Ale on to zapřel: „Nevím ani nerozumím, co povídáš.“ Pak šel ven k prostranství u brány. A kohout zakokrhá. Ta služka

tam Petra uviděla a hned zase začala říkat (lidem), kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“ Ale on opět zapíral. Za chvilku zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec.“ On se však začal zaklínat a přísahat. „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte!“ A hned zakokrhá kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl na slovo, které mu Ježíš řekl: „Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A propukl v pláč. Hned zrána velekněží se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho otázel: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ty (to) říkáš.“ Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil. O svátcích jim (vladař) propouštěl vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával. Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti. Velekněží však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali celou čet. Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravovat: „Bud' zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali. Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem – otce Alexandrova a Rufova – přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král“. Zároveň s ním ukřižovali dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, postupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“ Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“, to je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáš!“ Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít; říkal přitom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde sejmut!“ Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“ Zpovzdálí také přihlížely (některé) ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji – i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma. Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pilát se podívil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev. Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. Ten koupil lněné plátno, sňal tělo,

zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesaná ve skále, a před vchod do hrobky přivalil kámen. Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl (Ježíš) položen.

Po pašijích se říká *Slyšeli jsme slovo Boží, ale políbení knihy se vynechává.*

Následuje [homilie](#).

Následuje vyznání víry.

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země,
všeho viditelného i neviditelného.

Věřím v jednoho Pána, Ježíše Krista,
jednorozeného Syna Božího,
který se zrodil z Otce přede všemi věky:
Bůh z Boha, Světlo ze Světla,
pravý Bůh z pravého Boha,
zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem:
skrze něho všechno je stvořeno.

On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe.

Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem.

Byl za nás ukřižován,
za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben.

Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.

Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce.
A znovu přijde, ve slávě,
soudit živé i mrtvé
a jeho království bude bez konce.

Věřím v Ducha svatého,
pána a dárce života,
který z Otce i Syna vychází,
s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován
a mluvil ústy proroků.

Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev.

Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.

Očekávám vzkříšení mrtvých
a život budoucího věku.
Amen.

Modlitba nad dary

Přijmi, Bože, naši účast na oběti svého Syna;
sami si nemůžeme zasloužit tvé slitování,
ale spoléháme na to,
že nás s tebou smířil svou krví.
Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

Eucharistická modlitba

Nevinný trpí za hříšníky

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávajme díky Bohu, našemu Otci.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé,
dobré a spasitelné,
svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože,
abychom ti vždycky a všude vzdávali díky,
skrze našeho Pána, Ježíše Krista.

Neboť on nás neodsoudil,
ale dal se odsoudit za nás,
a byl za naše hříchy přibit na kříž.
Svou nevinou smrtí nám otevřel přístup k tobě.

A proto tě chválí nebe i země,
proto tě chválí všichni andělé a svatí,
proto i my s radostí voláme:

Svatý, Svatý, Svatý, Pán, Bůh zástupů. Nebe i země jsou plny tvé slávy. Hosana na výsostech.
Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Antifona k přijímání – Mt 26,42

Otče, nemůže-li mě tento kalich minout a musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.

Modlitba po přijímání

Bože, ty nás sytíš tělem a krví svého Syna
a jeho smrt posiluje naši naději,
že se na nás naplní tvé sliby;
prosíme tě:
dej, ať jeho vzkříšení upevní naši víru,
že i my dosáhneme věčného života.
Skrze Krista, našeho Pána.

Modlitba nad lidem

Pohlédni, Bože, na tuto svou rodinu,
pro niž náš Pán Ježíš Kristus
neváhal vydat se do rukou hříšníků
a podstoupit utrpení kříže.
Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků.

Jděte ve jménu Páně.

Lid odpoví:

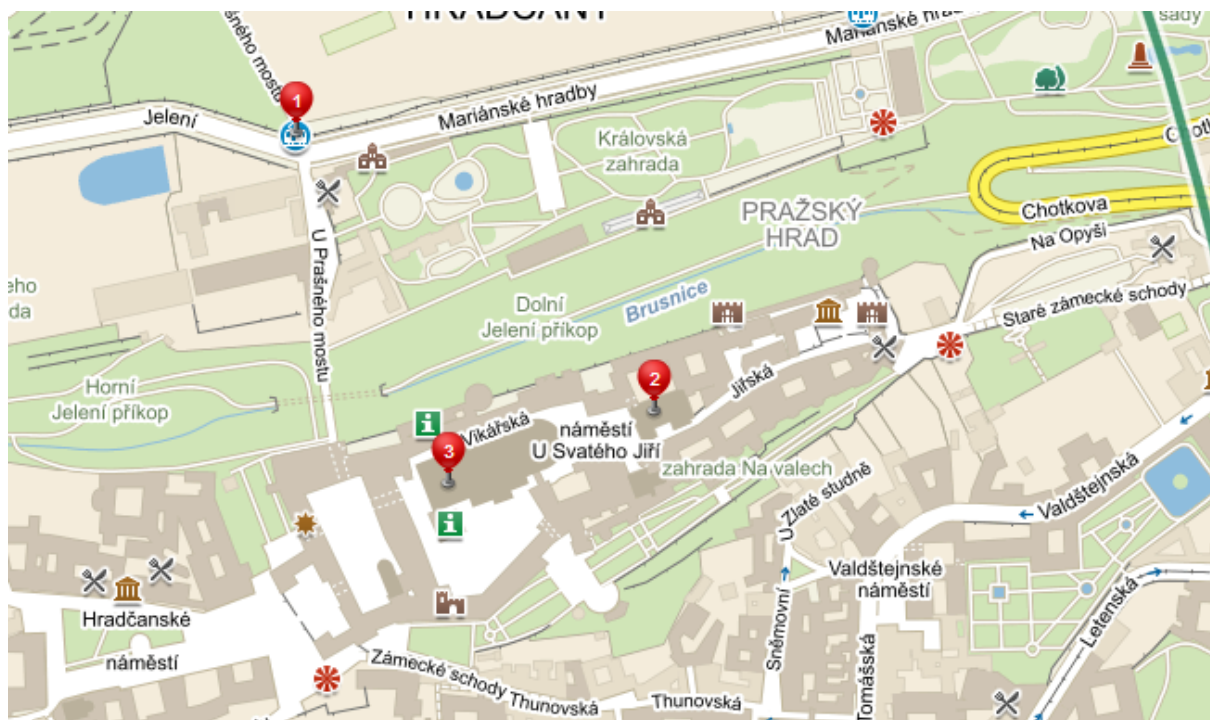
Bohu díky.

Nakonec kněz políbí oltář jako na začátku, pozdraví ho spolu s přísluhujícími obvyklou úklonou a odchází.

Mešní řád pro obvyklou neděli s více popsány rituálními úkony kněze naleznete na
<http://www.liturgie.cz/mse-svata/mesni-rad-v-celku/>

Program Kvetné neděle v pražské katedrále:

<http://www.katedralasvatehovita.cz/cs/duchovni-zivot/velikonoce>

Bod 1: zastávka tramvaje

Bod 2: bazilika sv. Jiří

Bod 3: katedrála sv. Víta

OTÁZKY PRO ANALÝZU

1. Jací aktéři či skupiny aktérů byli kulturní performanci přítomni? Jak byste popsali jejich role při události?
2. Jsou tu diváci? Pokud ano, co je definuje?
3. Jakým způsobem scénografie spoluutváří významy performance? Zapisujte či zapamatujte si konkrétní příklady.
4. Jakým způsobem komunikuje text replik se scénografií a s fyzickým jednáním aktérů?
5. Jaké významy se v rámci performance konstruují? A jak úspěšně (pro které účastníky)? Jaké významy se přidávají a naopak ztrácí oproti těm, jež pravděpodobně konstruovala podobná performance středověká?
6. Co vám na proběhlé události připadá pozoruhodné? Co nepochopitelné? Co vás zaujalo? Co byste chtěli s ostatními prodiskutovat?

